

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

LÍSKA

Připravili jsme pro Vás listopadovou rozesílku 20/2016. Ve druhé polovině listopadu nás čeká Den boje za svobodu a demokracii (17.11.) a Den bez nákupů (25.11.) Poslední listopadovou neděli, 27. listopadu, začíná období ADVENTU. Náš region je plný rozmanitých jarmarků, mikulášských nadílek, koncertů a setkání. Jsme rádi, že právě prostřednictvím lískové rozesílky vám můžeme zprostředkovat pozvání na rozmanité akce, informovat vás o grantových výzvách, nových publikacích, pomůckách či zajímavých projektech a dění v organizacích.

Akce do diáře:

- ✓ 19. listopadu: **Minifestival ekologického zemědělství ve Zlíně** – Ekologické zemědělství v obrazech, slovech a chutích, www.iskopanice.cz
- ✓ 20. listopadu: **Kurz vaření z regionálních potravin**, www.hostetin.veronica.cz
- ✓ 23. listopadu: **beseda Jak chutná fair trade**, Zámek Vsetín, www.liska-evvo.cz
- ✓ **1. prosince: XVI. Krajská konference o EVVO** ve 14|15 Baťově institutu ve Zlíně, hlavním tématem je **Odkud se bere jídlo** (příběhy jídla).
- ✓ 3. prosince: **25. Valašský mikulášský jarmek**, Valašské Klobouky

- **Podrobný přehled akcí v regionu** i mimo něj najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení** zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele.
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky** najdete na <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>
- **Metodické listy** pro učitele a **listy skřítky Lískáčka** pravidelně zasíláme jen členům Klubu LÍSKY a LÍSKY, z.s.

Dnešní pranostika:

Svatá Cecílie (22.11.) sněhem pole pokryje.

Na svatou Kateřinu (25.11.), schováme se pod peřinu. Kateřině na ledě – Vánoce na blátě.

Když na Ondřeje (30.11.) sněží, sníh dlouho poleží.

V příloze najdete:

- 1 - Rozesílku 20/2016 - celý text v PDF
- 2,3 – pozvánku a přihlášku na XVI. Krajskou konferenci o EVVO
- 4 – pozvánku na besedu Jak chutná fair trade, Vsetín, 23.11.2016
- 5 – pozvánku na Minifestival ekozemědělství do Zlína, 19.11.2016
- 6, 7 – pozvánku a program na 25. Valašský mikulášský jarmek, Val. Klobouky, 3.12.2016
- 8 – ML Pomáháme ptákům v zimě
- 9, 10 – tiskové zprávy

Klub Líska má 60 členů, je pro nás velkou radostí a motivací. Děkujeme za Vaši přízeň a podporu.

Od září jsme rozšířili členství v Klubu Líska i pro rodiny, školy a organizace. Pokud se vám líbí programy a činnosti LÍSKY, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje. Pokud si přejete, aby děti i dospělí byli více venku, rozuměli životnímu prostředí a pomáhali o ně pečovat, přidejte se k nám. Staňte se členem Klubu LÍSKY. Svým členstvím podpoříte lískové programy, stanete se součástí dění a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte. Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-liska>

Kde Líska pomáhá

Líska pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

KOSENKA Valašské Klobouky

Jedno z nejstarších středisek ekologické výchovy a centrum ochrany přírody v kraji potřebuje pomoc s financování provozu i radu jak objekty dále využívat. **Příspěvek můžete přes <https://www.hithit.com/cs/project/2987/dejte-kosence-k-vanocum-novy-komin>** Podpořte naši členskou organizaci KOSENKA a její jedinečnou dřevěnku. Nejspíš je jen málo lidí, kteří k ní nemají i jen malou vzpomínku či zážitek.

Korunka Luhačovice

Mezi hlavní cíle patří pomoc nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí. **V sobotu 10. prosince se můžete potěšit a zároveň tak pomáhat na Vánočním koncertu v Luhačovicích.** Charitativní bazar, který proběhl 13. listopadu ve Zlíně, pomohl mnoha lidem. CELKOVÝ VÝTĚŽEK SE VYŠPLHAL NA 60.000 KORUN. Neprodané oblečení putuje v těchto dnech do dobročinného obchůdku [Diakonie Vsetín](#) a do azylových domů [Elim Vsetín](#) a [Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s.](#), kde jistě udělá radost mnoha rodinám, ženám, dětem i mužům. Více na www.korunkaluhacovice.cz

Dobrý anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění. Více na <https://www.dobryandel.cz/> Šíříme myšlenku Dobrého anděla a pomáháme oslovit a získat další Dobré anděly. **Podívejte se na novou kampaň:** <https://www.dobryandel.cz/1500-statecnych>

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Centrum Čalantika je jméno chudinského slumu v bangladéšské metropoli Dháce, kde žije více než 12 tisíc lidí. Čalantika je však také název **centra pro vzdělání a volný čas**, které poskytuje základní vzdělání dětem z velmi chudých poměrů a podporuje je v tom, aby začaly chodit do školy a své vzdělání úspěšně dokončily. Centrum nabízí vzdělání také rodičům a opatrovníkům dětí, zlepšuje životní i pracovní podmínky rodin a je oporou celé místní komunity. <http://www.calantika.cz>

Finanční podpora Čalantiky je stále vítána – přispívat lze na pokrytí nákladů na pořízení školních batohů pro školáky. Častý důvod, proč rodiče v bangladéšských slumech děti do školy neposílají, je fakt, že si nemohou dovolit koupit ani základní školní pomůcky. Místo školního batohu se běžně používají sáčky od cementu nebo od rýže. Příspěvek 140 Kč zajistí jednomu školákovi v Čalantice kvalitní školní batoh.

Zároveň navrhujeme seznámit žáky se životem jejich vrstevníků ve slumu přes program GRV Adry Opravdový svět, nazvaný „Vzdělávání mezi plechy“: <http://www.adra.cz/opravdovysvet/novinky/id/co-ma-spolecneho-banglades-chudoba-detska-prace-vzdelavani-a-studenti-ceskych-strednich-skol> . Jedná se o program primárně pro střední školy, ale je možné ho představit i žákům 8. a 9. ročníků ZŠ.

Člověk v tísní – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Společnost Člověk v tísní vznikla jako humanitární organizace s cílem pomáhat lidem v krizových oblastech.

Provozovatelem e-shopu Skutečný dárek je společnost Člověk v tísní, o.p.s. Nákupem Skutečných dárků přispíváte do sbírky **Skutečná pomoc** (www.skutecnapomoc.cz), díky níž Člověk v tísní zlepšuje životy lidí nejen v chudých zemích světa. Člověk v tísní pracuje také v České republice. Pomáhá lidem při každých povodních. V Čechách i na Moravě poskytuje sociální služby, pomáhá studentům i pedagogům na téměř 3 000 školách, doučuje děti ze sociálně slabších rodin. Každoročně pořádá festival Jeden svět. **Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz. O pomoci v ČR se dozvíte také na stránkách www.lepsiskolaprovsechny.cz**

Aktuality a novinky

❖ XVI. Krajská konference o EVVO

Hlavní téma: ODKUD SE BERE JÍDLO aneb JÍDLO S PŘÍBĚHEM

čtvrtek 1. prosince 2016, 9 – 16 hodin,

14|15 BAŤŮV INSTITUT | budova 15 továrního areálu | Vavrečkova 7040, Zlín

Lektoři referátů, prezentací a dílen:

Margit Slimáková, Marie Kordulová, Marie Petruš, Bára Duží, Liběna Dopitová, Marie Křiváková, Petra Hanáková, Bohuslav Sedláček, Ivo Marušák, Petr Hrabina, Milan Zpěvák.

Součástí hlavního programu bude:

- ✓ **Nominace a předání XVI. Ceny EVVO – ceny za přínos k rozvoji EVVO ve Zlínském kraji za rok 2016.**
- ✓ **Nominace a předání certifikátů v soutěži o titul Regionální výrobce podporující místní udržitelnou ekonomiku 2016 ve Zlínském kraji.**

V doprovodném programu prezentace, ukázky a prodej publikací, pomůcek a materiálů škol, neziskových organizací, vzdělávacích subjektů, nakladatelství Portál i regionálních výrobců.

Přihlášky do 18.11. na adrese infoevvo@seznam.cz

Pozvánka a přihláška v příloze a na <http://www.liska-evvo.cz/doc/krajska-konference>

❖ Fairtradový počín roku

V kampani Fairtradová města chtějí podpořit sdílení příkladů dobré praxe. Ukazovat, co se nám společně dá a daří dělat na podporu fair trade. Vymysleli k tomu minikampaň Fairtradový počín roku, www.fairtradovamesta.cz/pocin. Připojte se a podpořte tak sdílení dobrých příkladů podpory fair trade.

Nominujte vlastní počín a únoru se zapojíte do hlasování o ten nejlepší. Hodnotit se bude inovativnost, dopad na povědomí o fair trade a dopad na prodej fairtradových výrobků. Projděte si, co se vám v roce 2016 povedlo a nominujte maximálně 2 své počiny. Stačí pak poslat krátký textový popis (max 3 odstavce) a přiložit jednu ilustrační fotku.

Co je pro vás nejzajímavější počín? Pojděte do toho!

Chcete-li se o fairtradovém obchodě dozvědět více, potom vás zveme na **besedu Jak chutná fair trade**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/beseda-jak-chutna-fair-trade>

❖ Začíná období pravidelného zimního přikrmování ptactva

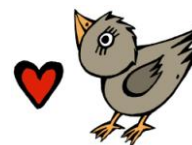
Nastává zima a mnoho ptáků odletí do teplých krajů. Řada druhů u nás zůstává i přes zimní měsíce. Naše civilizace svými obrovskými nároky a zběsilým životním tempem způsobuje mnoha živočišným druhům velké potíže a ztráty. Bohužel ani ptáci nejsou výjimkou. Proto je potřeba jim pomoci.

Tím nejjednodušším způsobem je umístit krmítko na klidné a bezpečné místo, kam se v náročných zimních měsících mohou uchýlit a dodávat pravidelně dostatečné množství pestré stravy. Přikrmování ptáků je nejen užitečné, ale také nám může přinést mnoho dobrého.

Zprv se můžeme těšit z přítomnosti různých druhů. Ptáci přirozeně vyhledávají nová místa, kde by mohli najít potravu a tím, že do své zahrady nebo na balkon umístíme nové krmítko s nabídkou pestrého krmení, získáme nové hosty. Můžeme si třeba společně s dětmi vést deník o tom, jací ptáci ke krmítku přilétají nejčastěji. Pozorovat, jak se osazenstvo mění se změnou ročního období, nebo podle toho, čím krmítko naplníme. Můžeme sledovat chování a projevy jednotlivých druhů, jejich osobnosti a všimnout si, jak zpívají. Vypátrat s dětmi, jak se ptáci správně nazývají, vyfotit si je nebo nakreslit. Děti mohou pomoci s přípravou [krmné směsi](#). Je dobré si na ptáčky vzpomenout i na procházkách přírodou v době zrání plodů a začít sbírat například šípky, jeřabiny, nebo bez a vše jim pak na zimu nasušit.

Dalším důvodem, proč ptáky krmit a proč se snažit přilákat je na naše zahrádky je to, že jsou velmi významnými pomocníky při hubení hmyzu, drobných škůdců nebo plevelu. Jejich přítomnost nám tak pomáhá udržet naši zahrádku v ekologické rovnováze, aniž bychom museli k hubení škůdců používat zbytečné chemikálie. **Přejeme Vám mnoho radosti a zážitků při krmení ptáků!**

Jako bonus přidáváme k této rozesílce metodický list Pomáháme ptákům v zimě.

Zdroje (nejen) pro EVVO

- **Nadace VIA vyhláší grantová kola pro Rychlé granty na krátkodobé projekty do 6 měsíců**, kdy můžete získat až 30 000 korun. Uzávěrka programu je vždy první čtvrtek v měsíci. Více informací včetně formuláře žádosti a textu vyhlášení najdete na stránce Rychlých grantů: <http://www.nadacevia.cz/cz/granty-a-podpora/podpora-mistnich-iniciativ/mesta-z-jineho-testa-rychle-granty-2015>
- Granty Evropské nadace mládeže Vyhlášovatel **European Youth Foundation**, <http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2xx1--&x=2425367>

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

- **Minifestival ekozemědělství ve Zlíně**, 19. listopadu 2016, Klub Alternativa, od 13,00 hodin
Více na www.iskopanice.cz
- Vaříte rádi z kvalitního bio masa z regionu? Chcete si vyzkoušet nové netradiční recepty z jehněčího a hovězího masa kombinované se zajímavými zeleninovými přílohami?
Kurz vaření "po našem" II., 20. listopadu v Centru Veronica Hostětín.
Více informací zde - <http://hostetin.veronica.cz/vareni-po-nasemu-ii>

- **Aktuální podrobný přehled akcí** (nejen v regionu) najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

▪

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

- **V LÍSCĚ plánujeme otevření dalšího kurzu pro koordinátory EVVO:** Jedná se o studium k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy – v souladu s § 9, odst. 1, písm. d) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariéřním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č.412/2006 Sb. („specializační studium“).

Kurz II (2017 – 2018), zahájení v září 2017. Zájemci hlaste se již nyní na infoevvo@seznam.cz, docela se nám to plní!

Cena: předpokládáme 10.000 Kč. Bude ještě upřesněna v návaznosti na počet účastníků a získané dotace. Bude zahrnovat poměrnou část režijních nákladů, ubytování a stravu.
Předpokládaný počet účastníků: 15-20

<http://www.liska-evvo.cz/doc/specializacni-studium-koordinator-evvo>

Pozvánky a přihlášky na vzdělávací akce LÍSKY ke stažení <http://www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele>

Programy a služby Lísky a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy LÍSKY.
Kontakt: infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

- **Nabídku výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací** najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

Výukové programy Muzea regionu Valašsko, p. o., zámku Kinských ve Valašském Meziříčí:
Celkový seznam všech výukových programů zámku Kinských ve Valašském Meziříčí naleznete zde: <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/spolecenskovedni-lektorske-programy-pro-ms-zs-ss/>

Tipy na pobyty, tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky najdete na: <http://www.liska-evvo.cz/doc/tabory>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- Naplánujte si návštěvu **14I15 Bařova institutu Zlín**, www.14-15.cz
- **Muzeum regionu Valařsko**, aktuální nabídku najdete na www.muzeumvalassko.cz

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

- **Natoč BIO - a vyhrať GoPRO kameru!**
Je ti 13-18 let? Rád/a točíš videa? Natoč 1,5 minutovou reklamu na biopotraviny a vyhrať velmi hodnotné ceny. Informace: www.natoc-bio.cz. Tam najdeš vše potřebné, včetně teorie o biopotravinách.

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

Fairtradové školy

jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.

Pro bližší informace a podporu v získání statusu kontaktujte:

http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

Světová škola

Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.

Globální rozvojové vzdělávání

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

Odpovědná škola

Značku Odpovědná škola uděluje Asociace společenské odpovědnosti školám, které kromě klasického vzdělávání žáků vnímají kulturní, sociální a vzdělávací potřeby místa, ve kterém působí.

Cílem projektu je zvýšit povědomí o společenské odpovědnosti u škol a příklady dobré praxe inspirovat ostatní. Chceme dosáhnout toho, že se stane odpovědné chování dětem, studentům, ale i rodinám naprosto přirozené a automatické jako základní pochyty.

<http://www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola>

Skutečně zdravá škola

- Více o iniciativě na webu a Facebooku, <https://www.facebook.com/skutecnezdravaskola>, www.skutecnezdravaskola.cz, Telefon: 732 967 206

Zelené okénko

Zelené úřadování

je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.

Zelené nakupování

je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Doporučujeme stránky Ekologického institutu Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá a vydal řadu materiálů. Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

Žijte BIO

www.bio-info.cz vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

- Výrobky fair trade můžete zakoupit v LÍSCĚ.** Najdete nás v budově Základní školy Vsetín, Rokytnice 436, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty> **Otevřeno máme v pondělí a čtvrtek, 9-14.30 hodin,** <http://www.liska-evvo.cz/doc/kancelar-lisky> , infoevvo@seznam.cz

Líska je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín.**

Líska je místním podporovatelem **fair trade**, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- Lískový web www.pocitivevyrobene.cz
- Regionální značky** <http://www.regionalni-znacky.cz>
- Nabídka na nákup **loupané Bio Špaldy z políčka v CHKO Beskydy.** Ořechově sladká , perfektní pro vánoční pečivo, 40Kč/kg
Kontakt info@zerlina.cz nebo Antonín Vít 731216911
ZERLINA s.r.o., Hážovice 2070, Rožnov pod Radhoštěm
pevná linka: 571610115 mobil: na dotaz
- Biopotraviny nakoupíte v e-shopu společnosti Country Life.** Najdete zde i **Hostětínský mošt.** Například jablečný s červenou řepou: 80% jablečného biomoštu a 20% biošťávy z červené řepy. Moštárna v Hostětíně navazuje na tradice ovocnářství v Bílých Karpatech. Zdejší přírodní podmínky a pestrá skladba odrůd jablek, která přednostně pocházejí od ekologických ovocnářů z Bílých Karpat, se odrážejí ve vyvážené chuti jablečného moštu. Jejich kvalitu dokládá trojnásobné ocenění v soutěži Česká biopotravina roku a současně i to, že v roce 2010 moštárnu navštívil a mošty ochutnal britský následník trůnu princ Charles
<https://www.countrylife.cz>

Recepty z naší kuchyně – *patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková*

Pošlete nám zajímavé a chutné recepty z vašich domácích i školních kuchyní. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz
Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

- Jedinečné zdravé recepty najdete na** <https://www.countrylife.cz/recepty>

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku?**, Přehledná mapa přírodních zahrad na Ekomapě, http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- Les většina z nás vnímá asi nejspíše jako biotop lesních druhů ptáků. Trochu jiný pohled na les nyní nabízí **kniha německého lesníka a ekologa Petera Wohlebens**, která právě vyšla v novém malém rodinném nakladatelství Kazda, <http://www.knihykazda.cz/tajny-zivot-stromu-co-citi-jak-kom...>
- **Publikace Studánky víly Rozárky a Devatero studánek**. Vydává Lipka Brno, cena 350 Kč, <http://www.lipka.cz/lipka?idk=zbozi53>
- **Publikace Luční školka** otevírá dětem svět drobných živočichů z říše bezobratlých, například mravenců, vážek, brouků, plžů či motýlů. Je určena především učitelům předškolních a mladších školních dětí, nabízí jim metodické náměty k seznamování s drobnými zvířaty, které můžeme snadno pozorovat všude kolem nás – v trávě, půdě, potoce.

Metodika je rozdělená do devíti kapitol – zavede vás na návštěvu k devíti živočichům, představí nejen je samotné, ale také jejich přirozené prostředí a nezaměnitelnou funkci v ekosystému. Každá kapitola představuje výukový celek: obsahuje úvodní povídání a hry, přírodovědná pozorování, výtvarné či hudební aktivity a informace pro učitele.

Součástí metodiky je také velký obraz louky, určený k vyvěšení ve třídě, a arch s menšími obrázky devíti živočichů z jednotlivých kapitol, kterémohou děti postupně umisťovat do odpovídajícího prostředí.

Knižku doplňuje kapitola o přírodních zahradách, protože právě ony poskytují zmiňovaným živočichům vhodné prostředí k životu a nám výborné výukové možnosti. Najdete zde stručný popis a návod na vybudování pěti zahradních prvků, díky kterým bude vaše výuka snazší a život školy bohatší o spoustu přátel nejen z říše bezobratlých.

Vydává Lipka Brno, cena 150 Kč, <http://www.lipka.cz/lipka?idk=zbozi42|5>

- **Vzdělávací videa ze série NEZkreslená věda pro 2. stupeň ZŠ - zejména PŘ, Fy a Ch**. Děti to milují a pomůže to s vysvětlováním mnoha témat: Jak vznikl vesmír, Co je to HIV a AIDS, rakovina, imunita, tlak a síla, Jak funguje jaderná elektrárna, Jak funguje FOTOSYNTÉZA, radioaktivita, periodická tabulka prvků, proteosyntéza, polovodiče ... ale i finanční gramotnost či jak fungují počítače. <https://www.youtube.com/watch?v=zxhgNmaCVAM>
- **Nabídka na knihu**: Amélie Janíková se právě chystá vydat originální ilustrovanou knihu/zapísník/učebnici pro děti od 3-6 let. Kniha je určena především pro mateřské školky, lesní školky, centra ekologické výchovy a rodiče s dětmi. Všechny informace o ní naleznete na <https://www.startovac.cz/projekty/muj1zapisnik/>

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy, firem

- **Pozornost dětí je základním prvkem vzdělávání a je třeba ji systematicky kultivovat**
Koncept všímavosti (mindfulness), který je v řadě zahraničních škol již běžnou součástí vzdělávání, si pomalu hledá cestu i do těch českých. Jednou takovou je vsetínská základní škola v Rokytnici, kde se tomuto konceptu systematicky věnují.

Všímavost znamená bdělou pozornost, uvědomování si přítomného okamžiku nebo též přivedení pozornosti do současné chvíle. Psychologové Matthew Killingsworth a Dan Gilbert z Harvardské univerzity ve svém výzkumu z roku 2010 dokazují, že čtyřicet sedm procent veškerého času se naše mysl toulá. Toulá se i mysl žáků. Práce učitele však předpokládá žákovu pozornost.

„My učitelé očekáváme od dětí, že budou dávat pozor, že se budou soustředit, ale obvykle je to neučíme. Je potřeba si však uvědomit, že právě pozornost je základním prvkem vzdělávání a je třeba ji u dětí systematicky kultivovat, zejména v dnešní době reklam, tabletů, sociálních sítí, počítačových her a chytrých mobilních telefonů, které pozornost nejen dětí neustále narušují a odvádějí“, uvádí Bohuslav Sedláček, učitel zmíněné vsetínské školy. Všímavost je koncept, který učí s pozorností zacházet. Jde o rozvíjení přirozené dovednosti, kterou je možné trénovat, dovednosti, která vedle zmíněné kultivace pozornosti, učí též, jak se vyrovnávat s emocemi a stresem.

„Jednou ze základních technik je pozornost k dechu. Další technikou je „procházení těla“, během níž se děti učí vnímat, co se děje v jejich těle právě teď a zjišťují, že je možné pozornost po těle přesouvat. Děti se tak učí vnímat sebe samotné. Oblíbenou technikou je naslouchání zvukům. Děti napínají uši a snaží se uslyšet co nejvíce různých zvuků, včetně těch, které běžně nevnímáme. Pak se předhání v tom, aby vám sdělily, čeho všeho si všimly a co zajímavého slyšely, ať už to bude zpěv ptáků, šum větru, vzdálený zvuk motoru nebo tikot hodin. Princip techniky je stejný jako u předešlých - rozvoj všímavosti a pozornosti, ale zároveň odvedení pozornosti od hodnotícího, posuzujícího a analyzujícího systému mozku, čímž u dětí zabráníme přepjetí, únavě a přetížení. Je možné však využít i řady jiných metod, které jsou pohybové a dynamičtější. Je třeba volit takové způsoby, které odpovídají věku dětí a momentální situaci. Oblíbenou aktivitou je špageta, kdy se třeba za doprovodu hudby děti učí rozlišovat mezi stavem klidu a pohybu“, objasňuje Monika Stehlíková, lektorka mindfulness.

Ač by nás hledání kořenů všímavosti zavedlo k východním filosofiím a tradicím, jde dnes o přístup založený na vědeckém zkoumání, který sahá do 70. let minulého století k výzkumům Jona Kabata-Zinna. Ten v roce 1979 otevřel Centrum všímavosti (Center for Mindfulness) na lékařské fakultě univerzity v Massachusetts a založil tak první terapeutický program založený na všímavosti, dnes známý jako Mindfulness-based stress reduction. Provedené studie přinesly slibné výsledky a vzbudily zájem o další vědecké zkoumání. Dnes je všímavost součástí vzdělávání v různých profesích od lékařů až po vojáky, policisty a učitele. „Učitelství je psychicky velmi náročná profese a zejména ze zahraničních zdrojů vyplývá, že všímavost může být velmi užitečná nejen pro žáky, ale i pro samotné učitele. V České republice jde v oblasti vzdělávání doslova o novinku, což se ukázalo i v případě, když jsme hledali lektora, který by nabízel školení pro učitele akreditované MŠMT. Našli jsme jediného, Moniku Stehlíkovou, se kterou jsme navázali spolupráci nejen v oblasti školení učitelů, ale též kurzu rozvoje všímavosti a pozornosti u dětí. Máme za sebou kurz v 6. B, který se u dětí setkal s velkým ohlasem a zájmem. Jsme též rádi za finanční podporu, kterou nám poskytl Fond pro rozvoj plného vědomí“, uvedl Hynek Hromada, ředitel školy.

Zdroj: ZŠ Vsetín, Rokytnice 436

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

- Nenechejte si ujít **zásadní dokument od National Geographic** odkrývá svědectví o stavu dnešního světa. Leonardo DiCaprio se podílí na hledání řešení, které pomůže předejít fatálním dopadům klimatických změn na náš budoucí život. Jedná se o nejdůležitější problém naší doby.
<https://www.seberizeni.cz/je-s-nami-konec/>
- **STOP palmovému oleji**
Více informací na stránkách Koalice proti palmovému oleji - <http://stoppalmovemuoleji.cz/>
Bannery k šíření najdete zde <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/logo.php>.
I váš hlas pomůže zabránit devastaci pralesů způsobenou člověkem - [Podepsat petici](#)

Environmentální informační servis Líska:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně** www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

LÍSKA, z.s., tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Líska najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Sdružení Líska / ŽABAKO – žákovská badatelská konference

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Zdravě do života

Líska

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.